

Υπήρξε γάμος της Θεοτόκου;

Ορθοδοξία / Αιρέσεις

Πρωτοπρεσβύτερος Βασίλειος Γεωργόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ

ΥΠΗΡΞΕ ΓΑΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ;

Ένα ανιστόρητο μύθευμα ως προτεσταντικό επιχείρημα

Με αφορμή τις παλαιότερες και νεότερες ρωμαιοκαθολικές υπερβολές και καταχρήσεις (Μαριολογικά δόγματα και συναφείς θεολογικές γνώμες), είναι γνωστή ιστορικά η αρνητική και απορριπτική στάση του Προτεσταντισμού, απέναντι στο πρόσωπο της Υπεραγίας Θεοτόκου και Αειπαρθένου Μαρίας.

Η αρνητική αυτή προτεσταντική στάση αποτυπώνεται και καταγράφεται ευρύτερα και στα πλαίσια των διαχριστιανικών διαλόγων, καθώς και εκεί, όπως ομολογούν λ.χ και Δια- μαρτυρόμενοι θεολόγοι [1], το πρόσωπο της Θεοτόκου παραμένει ένα πολύ δύσκολο θέμα για να υπάρξει μια κοινή βάση δογματικής συμφωνίας και αποδοχής.

Η προτεσταντική αντίθεση στο πρόσωπο της Θεοτόκου στον Προτεσταντικό χώρο, στα πλαίσια της επιχειρηματολογίας της, πολλές φορές θα υιοθετήσει και

ανιστόρητα μυθέματα στην προσπάθειά της να δικαιολογήσει αντίστοιχες δογματικές τοποθετήσεις της. Ένα τέτοιο μύθευμα είναι και ο υποτιθέμενος γάμος, κατ'αυτούς πάντα, της Κυρίας Θεοτόκου με τον μνήστορα Ιωσήφ.

Αυτό το ανιστόρητο μύθευμα το βλέπουμε ως θέση, ως δεδομένο, στο Ελληνικό Εγκυκλοπαιδικό Λεξικό της Αγ. Γραφής, των προτεσταντικών εκδόσεων « Ο Λόγος », που ανήκουν στην κίνηση που ίδρυσε ο Ελληνοκύπριος Σπύρος Ζωδιάτης (1922 - 2009) «Advancing Ministries of the Gospel - Προωθώντας τις Διακονίες του Ευαγγελίου» [2].

Αναφερόμενος ο προτεστάντης συντάκτης στον συγγραφέα της Καθολικής Επιστολής Ιακώβου γράφει: « Συγγραφεύς της Επιστολής ανέκαθεν υποστηρίζεται υπό της Εκκλησίας ότι είναι ο Ιάκωβος ο Αδελφόθεος κατά τον συγγραφέα Ελβίδιον του 4ου αιώνας υιός του Ιωσήφ και της Μαρίας, του γάμου του συντελεσθέντος μετά την διά του Πνεύματος Αγίου γέννησιν του Κυρίου » [3]. Δύο επισημάνσεις πρέπει να κάνουμε εν προκειμένω.

Πρώτον αναφέρει ως δεδομένο γάμο του μνήστορος Ιωσήφ και της Υπεραγίας Θεοτόκου. Τέτοιος γάμος όμως δεν έγινε ποτέ [4]. Το μύθευμα το παραθέτει ως δεδομένο. Δεύτερον επικαλείται και παραπέμπει στον Ελβίδιο, τον οποίο χαρακτηρίζει απλώς ως συγγραφέα του 4ου αιώνα. Αποσιωπά όμως το γεγονός ότι ο Ελβίδιος είναι γνωστός αιρετικός [5] του 4ου αιώνα, μαθητής του Αρειανού Αυξέντιου [6], ο οποίος πολέμησε την Αειπαρθενία της Θεοτόκου υποστηρίζοντας

ότι, μετά τη γέννηση του Κυρίου, παντρεύτηκε τον Ιωσήφ και απέκτησε μαζί του και άλλα παιδιά [7].

Τις απόψεις του Ελβίδιου τις έχει αναιρέσει διεξοδικά ο άγιος Ιερώνυμος [8]. Βεβαίως ο Ελβίδιος δεν πρωτοτυπούσε. Τις ίδιες θέσεις για την Θεοτόκο Μαρία υποστήριζαν και οι αιρετικοί Αντιδομαριανίτες, όπως μας πληροφορεί ο άγιος Επιφάνιος Κύπρου: «Αντιδομαριανιτών γαρ τινές, ώσπερ εχθρίαν προς την Παρθένον έχοντες και βουλόμενοι κατευτε- λίζειν εκείνης το κλέος, φθόνω τινί αρθέντες ή σφάλματι και χράναι βουλόμενοι διανοίας ανθρώπων, ετόλμησαν λέγειν την αγίαν Μαρίαν μετά την του Χριστού γέννησιν ανδρί συνήφθαι, φημί δε αυτώ τω Ιωσήφ » [9].

Ο Έλληνας Διαμαρτυρόμενος, όπως αβιάστως προκύπτει από τις θέσεις του, όχι μόνο χρησιμοποίησε ιστορικοδογματικές ανακρίβειες, αλλά επιπλέον με την πρακτική του αυτή, δυστυχώς, ταυτίστηκε με αρχαίους αιρετικούς.

Έτσι επιβεβαιώνεται η θέση του επιφανούς και λογίου κληρικού του 20ου αιώνα, αιμνήστου Κων/νου Καλλινίκου, ότι τη Θεοτόκο ο Προτεσταντισμός την: « Κατέρριψεν εις το επίπεδον κοινής γυναικός, ασυστόλως μετά του Ιωσήφ παιδοποιούσης την, εν η η απρόσιτος Θεότης κατεσκήνωσε και ως κρίνον εν μέσω των ακανθών ηρετίσατο » [10].

Παραπομπές:

- 1. Βλ. H.Düfel, *Maria I, evang.Sicht*, στο H. Krüger u.a (Hrsg), *Ökumene Lexikon.*,1983, στ. 778. Πρβλ.J. Feiner - L. Vischer (Hrsg), *Neues Glaubensbuch*, 1973, σσ. 616-617.**
- 2. Βλ. Πρωτ. Α. Αλεβιζόπουλου, *Εγχειρίδιο αιρέσεων και παραχριστιανικών ομάδων*, 1991, σ. 350.**
- 3. Βλ. Γ. Ζ. Κωνσταντινίδη, *Νέον Εγκυκλοπαιδικόν Λεξικόν της Αγίας Γραφής*, 1985, σ. 361.**
- 4. Αναλυτικά βλ. Μ.Σιώτου, *Ο μνήστωρ Ιωσήφ ο κατά Νόμον Πατήρ του Ιησού Χριστού*, (Ανάτυπον εκ της Θεολογίας), Αθήναι 1987.**
- 5. Βλ.Β. Altaner - B.Stuiber, *Patrologie, Sonderausgabe*, 1993, σ. 400.**
- 6. Βλ.Gennadius Massiliensis, *De Scriptoribus Ecclesiasticis*, 32, *PL* 58, 1077A.**
- 7. Βλ.Η. Fr. von Campenhausen, *Die Jungfrauengeburt in der Theologie der alten Kirche*,1962, σ. 55. J. Huhn, *Das Geheimnis der Jungfrau-Mutter Maria nach dem Kirchenvater Ambrosius*, 1954, σσ. 193-194. π. Γ.**

Φλωρόφσκυ, *Οι Βυζαντινοί ασκητικοί και πνευματικοί πατέρες*, (μετ. Παν. Πάλλη), 1992, σσ. 113 - 117

8. Βλ. O. Bardenhewer, *Geschichte der altkirchlichen Literatur*, Band 3, 19623,σ. 55. H.Fr. von Campenhausen, *Lateinische Kirchenväter*, 19866, σσ.125 - 126.

9. Βλ. Επιφανίου Κύπρου, *Πανάριον. Αίρεσις 78*, PG 42, 700C.

10. Βλ. Πρωτ. Κ. Καλλινίκου, *Θεοτοκιάς*, 19582, σ.51.

<https://bit.ly/3elOnQk>